

Warszawa, dnia 27 marca 2024 r.

Poz. 455

**OBWIESZCZENIE
PREZESA RADY MINISTRÓW**

z dnia 22 marca 2024 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na zalesianie gruntów rolnych objętej planem rozwoju obszarów wiejskich

1. Na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na zalesianie gruntów rolnych objętej planem rozwoju obszarów wiejskich (Dz. U. z 2019 r. poz. 655), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 czerwca 2021 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na zalesianie gruntów rolnych objętej planem rozwoju obszarów wiejskich (Dz. U. poz. 1148);
- 2) rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 kwietnia 2023 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na zalesianie gruntów rolnych objętej planem rozwoju obszarów wiejskich (Dz. U. poz. 855).

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity rozporządzenia nie obejmuje:

- 1) § 2 i § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 czerwca 2021 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na zalesianie gruntów rolnych objętej planem rozwoju obszarów wiejskich (Dz. U. poz. 1148), które stanowią:

„§ 2. Do wypłaty premii zalesieniowej na wniosek złożony przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, która nie została wypłacona przed tym dniem, stosuje się przepisy rozporządzenia zmienianego w § 1 w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”;

- 2) § 2 i § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 kwietnia 2023 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na zalesianie gruntów rolnych objętej planem rozwoju obszarów wiejskich (Dz. U. poz. 855), które stanowią:

„§ 2. Do przyznawania i wypłaty pomocy finansowej na zalesianie gruntów rolnych objętej planem rozwoju obszarów wiejskich, w sprawach objętych postępowaniami:

- 1) wszczętymi i niezakończonymi ostateczną decyzją przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia,
- 2) zakończonymi ostateczną decyzją wydaną na podstawie przepisów dotychczasowych, które zostały wznowione od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia

– stosuje się przepisy rozporządzenia zmienianego w § 1 w brzmieniu dotychczasowym.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 2023 r.”.

Prezes Rady Ministrów: *D. Tuszk*

Załącznik do obwieszczenia Prezesa Rady Ministrów
z dnia 22 marca 2024 r. (Dz. U. poz. 455)

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 11 sierpnia 2004 r.

w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na zalesianie gruntów rolnych objętej planem rozwoju obszarów wiejskich

Na podstawie art. 3 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (Dz. U. z 2023 r. poz. 922) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki i tryb udzielania, wstrzymywania, zwracania i zmniejszania pomocy finansowej na zalesianie gruntów rolnych, zwanej dalej „płatnością na zalesianie”, objętej planem rozwoju obszarów wiejskich, zwanym dalej „Planem”.

2. Płatność na zalesianie jest udzielana:

- 1) do wysokości limitu stanowiącego równowartość w złotych kwoty w euro określonej w Planie na zalesianie gruntów rolnych;
- 2) w kolejności otrzymania przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, zwanej dalej „Agencją”, wniosków o przyznanie płatności na zalesianie gruntów rolnych, zwanych dalej „wnioskami o przyznanie płatności”.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) działalności rolniczej – rozumie się przez to produkcję roślinną i zwierzęcą, w tym również produkcję materiału siewnego, szkółkarskiego, hodowlanego i reprodukcyjnego, produkcję warzywniczą, roślin ozdobnych i grzybów uprawnych, sadownictwo, hodowlę i produkcję materiału zarodkowego ssaków, ptaków i owadów użytkowych, produkcję zwierzęcą typu przemysłowego, fermowego oraz chów i hodowlę ryb;
- 2) dochodach z rolnictwa – rozumie się przez to:
 - a) dochody z pracy w gospodarstwie rolnym obliczone na podstawie liczby hektarów przeliczeniowych, stanowiącej podstawę opodatkowania podatkiem rolnym, ustalonej na podstawie przepisów ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333 oraz z 2023 r. poz. 1450), oraz wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego, ogłoszonej przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w roku poprzedzającym rok, w którym złożono wniosek o przyznanie płatności, na podstawie art. 18 tej ustawy,
 - b) dochody z tytułu prowadzenia działów specjalnych produkcji rolnej w roku poprzedzającym rok, w którym złożono wniosek o przyznanie płatności,
 - c) pomoc finansową uzyskaną ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej w roku poprzedzającym rok, w którym złożono wniosek o przyznanie płatności.

§ 3. 1. Płatność na zalesianie jest udzielana producentowi rolnemu będącemu osobą fizyczną albo spółdzielnią produkcji rolnej, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) został wpisany do ewidencji producentów, stanowiącej część krajowego systemu ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności;
- 2) zobowiązał się do:
 - a) zalesienia działek rolnych, na których do dnia złożenia wniosku o przyznanie płatności była prowadzona działalność rolnicza,
 - b) pielęgnacji założonej uprawy leśnej, przez okres 5 lat od dnia wykonania zalesienia
– zgodnie z planem zalesienia, w rozumieniu przepisów o lasach;
- 3) zobowiązał się do prowadzenia założonej uprawy leśnej, o której mowa w pkt 2 lit. b, przez okres 20 lat od dnia uzyskania pierwszej płatności na zalesianie.

2. Płatność na zalesianie jest udzielana producentowi rolnemu do działek rolnych, w rozumieniu przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności:

- 1) użytkowanych jako grunty orne, łąki trwałe, pastwiska trwałe albo sady, które zostały przeznaczone do zalesienia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego;
- 2) stanowiących:
 - a) własność tego producenta rolnego albo jego małżonka lub
 - b) współwłasność tego producenta rolnego;
- 3) o powierzchni co najmniej 0,3 ha, jeżeli ich szerokość wynosi:
 - a) co najmniej 20 m lub
 - b) mniej niż 20 m – w przypadku gdy działki rolne graniczą z lasem.

3. W przypadku gdy działka rolna przewidziana do zalesienia nie odpowiada wymaganiom, o których mowa w ust. 2 pkt 3, płatność na zalesianie może być udzielona:

- 1) producentowi rolnemu do działek rolnych przewidzianych do zalesienia, jeżeli:
 - a) sąsiadują ze sobą,
 - b) łącznie odpowiadają wymaganiom określonym w ust. 2;
- 2) każdemu z co najmniej 3 producentów rolnych, jeżeli każdy z nich złożył wniosek o przyznanie płatności i jeżeli działki rolne tych producentów przewidziane do zalesienia:
 - a) sąsiadują ze sobą,
 - b) łącznie odpowiadają wymaganiom określonym w ust. 2 pkt 1 i 2,
 - c) łączna ich powierzchnia wynosi co najmniej 3 ha.

§ 4. 1. Płatność na zalesianie dzieli się na:

- 1) wsparcie na zalesienie – stanowiące jednorazową, zryczałtowaną płatność za poniesione koszty zalesienia i ewentualnego ogrodzenia uprawy leśnej, w przeliczeniu na hektar zalesionych gruntów, wypłacaną w pierwszym roku po dniu wykonania zalesienia;
- 2) premię pielęgnacyjną – stanowiącą zryczałtowaną płatność za poniesione koszty prac pielęgnacyjnych, w przeliczeniu na hektar zalesionych gruntów, wypłacaną corocznie przez okres 5 lat począwszy od dnia wykonania zalesienia;
- 3) premię zalesieniową – stanowiącą zryczałtowaną płatność za utracone dochody z tytułu przeznaczenia gruntów rolnych na grunty leśne, w przeliczeniu na hektar zalesionych gruntów, wypłacaną corocznie przez okres 20 lat począwszy od dnia wykonania zalesienia.

2. Wysokość płatności na zalesianie, w danym roku kalendarzowym, ustala się jako iloczyn stawek wsparcia na zalesienie, premii pielęgnacyjnej lub premii zalesieniowej na hektar gruntu rolnego i deklarowanej przez producenta rolnego powierzchni działek rolnych.

3. Wysokość:

- 1) wsparcia na zalesienie i premii pielęgnacyjnej jest uzależniona od kąta nachylenia stoku, na którym położona jest cała działka rolna przewidziana do zalesienia;
- 2) premii zalesieniowej jest uzależniona od wysokości dochodów z rolnictwa uzyskanych przez producenta rolnego.

4. Wysokość stawek wsparcia na zalesienie, premii pielęgnacyjnej oraz premii zalesieniowej jest określona w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

§ 5. 1. Plan zalesienia, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 2, sporządza nadleśniczy Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, zwany dalej „nadleśniczym”, właściwy ze względu na miejsce położenia części lub wszystkich działek rolnych przewidzianych do zalesienia, na wniosek producenta rolnego, w terminie 60 dni od dnia złożenia.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się:

- 1) wypis z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dotyczący działek ewidencyjnych, na których są położone działki rolne przeznaczone do zalesienia;
- 2) wypis z ewidencji gruntów i budynków dotyczący działek ewidencyjnych, na których są położone działki rolne przeznaczone do zalesienia;
- 3) kopię części mapy ewidencji gruntów i budynków obejmującą działki rolne przewidziane do zalesienia.

3. Nadleśniczy właściwy ze względu na miejsce położenia części lub wszystkich działek rolnych przewidzianych do zalesienia, na wniosek producentów rolnych, o których mowa w § 3 ust. 3 pkt 2, w terminie 60 dni od dnia jego złożenia, sporządza wspólny plan zalesienia tych działek.

4. Plan zalesienia powinien być:

- 1) podpisany na każdej stronie przez nadleśniczego, o którym mowa w ust. 1;
- 2) przechowywany przez producenta rolnego, a jego kopia – przez nadleśniczego, który sporządził ten plan, przez 5 lat od dnia zakończenia jego realizacji.

5. Plan zalesienia realizuje się do dnia wypłaty ostatniej premii pielęgnacyjnej.

§ 6. 1. Płatność na zalesianie przyznaje kierownik biura powiatowego Agencji właściwy ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę producenta rolnego.

2. Płatność na zalesianie jest udzielana na wniosek producenta rolnego o przyznanie płatności.

3. Wniosek o przyznanie płatności składa się na formularzu, udostępnionym przez Agencję, w terminie od dnia 1 czerwca do dnia 15 lipca danego roku.

4. Do wniosku o przyznanie płatności dołącza się:

- 1) wypis z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dotyczący działek ewidencyjnych, na których są położone działki rolne przeznaczone do zalesienia;
- 2) wypis z ewidencji gruntów i budynków dotyczący działek ewidencyjnych, na których są położone działki rolne przeznaczone do zalesienia;
- 3) oświadczenie producenta rolnego o uzyskiwanych dochodach z pracy w gospodarstwie rolnym, o których mowa w § 2 pkt 2 lit. a;
- 4) zaświadczenie o uzyskiwanych dochodach z tytułu prowadzenia działów specjalnych produkcji rolnej w roku poprzedzającym rok, w którym złożono wniosek o przyznanie płatności, wydane przez urząd skarbowy – w przypadku gdy producent rolny uzyskał takie dochody;
- 5) oświadczenie producenta rolnego o pomocy uzyskanej ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej w roku poprzedzającym rok, w którym złożono wniosek o przyznanie płatności – w przypadku gdy producent rolny uzyskał taką pomoc;
- 6) dokumenty potwierdzające uzyskiwanie dochodów innych niż określone w pkt 3 i 4 w roku poprzedzającym rok, w którym złożono wniosek o przyznanie płatności – w przypadku gdy producent rolny uzyskał takie dochody;
- 7) kopię części mapy ewidencji gruntów i budynków z oznaczeniami poszczególnych działek rolnych przewidzianych do zalesienia, naniesionymi w sposób określony w przepisach wydanych na podstawie art. 5 *ust. 6¹⁾* ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej.

5. Niedopuszczalne jest wycofanie przez producenta rolnego wniosku o przyznanie płatności w przypadku poinformowania go przez Agencję o stwierdzeniu nieprawidłowości w złożonym wniosku lub o zamiarze przeprowadzenia kontroli.

¹⁾ Uchylony na podstawie art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 26 maja 2022 r. o zmianie ustawy o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1270), która weszła w życie z dniem 18 czerwca 2022 r.

§ 7. 1. Kierownik biura powiatowego Agencji weryfikuje wniosek o przyznanie płatności w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku.

2. Weryfikując wniosek o przyznanie płatności, kierownik biura powiatowego ustala:

- 1) łączną powierzchnię działek rolnych przewidzianych do zalesienia we wniosku;
- 2) spełnienie warunków określonych w § 3.

3. Jeżeli w wyniku weryfikacji wniosku o przyznanie płatności zostanie ustalone, że:

- 1) wnioskodawca nie spełnia warunków określonych w § 3 ust. 1 lub
- 2) działki rolne przewidziane do zalesienia we wniosku nie odpowiadają wymaganiom określonym w § 3 ust. 2 lub 3

– kierownik biura powiatowego Agencji, w formie decyzji, odmawia przyznania płatności na zalesianie.

4. Jeżeli w wyniku weryfikacji wniosku o przyznanie płatności zostanie ustalone, że:

- 1) wnioskodawca spełnia warunki określone w § 3 ust. 1 oraz
- 2) działki rolne przewidziane do zalesienia we wniosku odpowiadają wymaganiom określonym w § 3 ust. 2 lub 3

– kierownik biura powiatowego Agencji wydaje postanowienie o spełnieniu tych warunków w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku.

5. Postanowienie, o którym mowa w ust. 4, powinno również zawierać pouczenie o warunkach dotyczących formy, sposobu oraz terminu poinformowania kierownika biura powiatowego Agencji o wykonanym zalesieniu.

6. Postanowienie, o którym mowa w ust. 4, doręcza się niezwłocznie po jego wydaniu producentowi rolnemu.

§ 8. 1. Zalesienie wykonuje się po otrzymaniu postanowienia, o którym mowa w § 7 ust. 4, w terminie określonym w planie zalesienia, jednakże nie później niż w okresie sadzenia przypadającym na wiosnę roku następującego po roku, w którym postanowienie to zostało wydane.

2. Producent rolny wykonuje zalesienie przy użyciu sadzonek drzew i krzewów gatunków, które są określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia, zgodnie z:

- 1) liczbą sadzonek drzew na hektar oraz
- 2) formą zmieszania

– określoną w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

3. Producent rolny zakłada uprawę leśną w odległości co najmniej:

- 1) 1,5 m od granicy sąsiedniej działki użytkowanej jako grunt leśny,
- 2) 3 m od granicy sąsiedniej działki użytkowanej jako grunt rolny

– stanowiącej własność innego podmiotu.

§ 9. 1. Producent rolny, w terminie 7 dni od dnia założenia uprawy leśnej, informuje o tym fakcie na piśmie nadleśniczego, właściwego ze względu na miejsce położenia działek rolnych, na których została założona ta uprawa.

2. Producent rolny, w terminie 14 dni od dnia złożenia informacji, o której mowa w ust. 1, jednakże nie później niż do dnia 31 maja:

- 1) roku, w którym zalesienie wykonano wiosną, albo
- 2) roku następującego po roku, w którym zalesienie wykonano jesienią

– składa kierownikowi biura powiatowego Agencji oświadczenie o wykonaniu zalesienia zgodnie z planem zalesienia, do którego dołącza zaświadczenie nadleśniczego potwierdzające ten fakt.

§ 10. 1. W przypadku gdy producent rolny nie złożył w terminie oświadczenia, o którym mowa w § 9 ust. 2, kierownik biura powiatowego Agencji, w formie decyzji, odmawia przyznania płatności na zalesianie.

2. W przypadku gdy producent rolny złożył w terminie oświadczenie, o którym mowa w § 9 ust. 2, kierownik biura powiatowego Agencji przyznaje płatność na zalesianie, w formie decyzji, w terminie 30 dni od dnia złożenia tego oświadczenia.

3. Płatność na zalesianie wypłaca się, w terminie 30 dni od dnia, gdy decyzja, o której mowa w ust. 2, stała się ostateczna.

4.²⁾ Premia zalesieniowa jest wypłacana w terminie, o którym mowa w art. 75 ust. 1 akapit pierwszy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 549, z późn. zm.³⁾), po uprzednim złożeniu wniosku o wypłatę płatności na zalesianie gruntów rolnych, zwanego dalej „wnioskiem o wypłatę”, do kierownika biura powiatowego Agencji.

5. Przepis § 6 ust. 3, do wniosku o wypłatę, stosuje się odpowiednio.

6. Premia zalesieniowa, począwszy od szóstego roku od zalesienia, jest wypłacana po uprzednim przekwalifikowaniu gruntu rolnego na grunt leśny dokonywanym w formie decyzji wydanej przez starostę właściwego ze względu na położenie działek rolnych objętych zalesieniem albo w wyniku modernizacji ewidencji gruntów i budynków. Kopię decyzji w sprawie przekwalifikowania gruntu rolnego na grunt leśny albo zaświadczenie o przekwalifikowaniu gruntu rolnego na grunt leśny w wyniku modernizacji ewidencji gruntów i budynków składa się do kierownika biura powiatowego Agencji do końca roku kalendarzowego, w którym upływa 5 lat od dnia złożenia oświadczenia, o którym mowa w § 9 ust. 2.

7. Starosta, dokonując oceny udatności uprawy leśnej na gruntach rolnych, o których mowa w ust. 6, bierze pod uwagę kryteria, które są określone w załączniku nr 4 do rozporządzenia.

§ 11. 1. W przypadku gdy w okresie od dnia złożenia wniosku o przyznanie płatności do dnia wydania decyzji w sprawie płatności na zalesianie nastąpi przeniesienie własności lub współwłasności wszystkich działek rolnych objętych wnioskiem albo ich części na rzecz innego producenta rolnego w wyniku umowy sprzedaży lub innej umowy, płatność przysługuje temu producentowi rolnemu, jeżeli:

- 1) w terminie 3 miesięcy od dnia przeniesienia własności tych działek, złoży on wniosek o przyznanie płatności do kierownika biura powiatowego Agencji;
- 2) zobowiąże się do kontynuowania realizacji zobowiązań, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 2 i 3, złożonych przez poprzedniego właściciela lub współwłaściciela tych działek.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, płatność na zalesianie w części dotyczącej premii zalesieniowej przysługuje w wysokości nie wyższej niż ta, która przysługiwała poprzedniemu właścicielowi lub współwłaścicielowi działek rolnych.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, dołącza się:

- 1) kopię umowy sprzedaży lub innej umowy, w wyniku której została przeniesiona własność lub współwłasność działek rolnych objętych wnioskiem;
- 2) wydane przez właściwy organ gminy zaświadczenie o:
 - a) wysokości dochodu z pracy w gospodarstwie rolnym w roku poprzedzającym rok, w którym złożono wniosek o przyznanie płatności, albo
 - b) liczbie hektarów przeliczeniowych stanowiącej podstawę opodatkowania podatkiem rolnym w roku poprzedzającym rok, w którym złożono wniosek o przyznanie płatności, ustalonej na podstawie przepisów ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym;
- 2a) wydane przez naczelnika urzędu skarbowego zaświadczenie o dochodach z tytułu prowadzenia działów specjalnych produkcji rolnej w roku poprzedzającym rok, w którym złożono wniosek o przyznanie płatności – w przypadku gdy producent rolny uzyskał takie dochody;
- 2b) dokument potwierdzający wysokość dochodów innych niż określone w pkt 2 i 2a, uzyskanych w roku poprzedzającym rok, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności, albo zaświadczenie naczelnika urzędu skarbowego o braku tych dochodów;
- 3) oświadczenie producenta rolnego o pomocy uzyskanej ze środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w roku poprzedzającym rok, w którym złożono wniosek o przyznanie płatności – w przypadku gdy producent rolny uzyskał taką pomoc.

²⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 czerwca 2021 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na zalesianie gruntów rolnych objętej planem rozwoju obszarów wiejskich (Dz. U. poz. 1148), które weszło w życie z dniem 13 lipca 2021 r.

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 865, Dz. Urz. UE L 130 z 19.05.2016, str. 11, Dz. Urz. UE L 135 z 24.05.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 327 z 09.12.2017, str. 83, Dz. Urz. UE L 350 z 29.12.2017, str. 15, Dz. Urz. UE L 27 z 31.01.2020, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 437 z 28.12.2020, str. 1.

4. Przepisy ust. 1–3 stosuje się, w przypadku gdy przeniesienie własności lub współwłasności działek rolnych objętych wnioskiem o przyznanie płatności nastąpiło po dniu wydania decyzji w sprawie płatności na zalesianie, z tym że:

- 1) płatność na zalesianie przysługuje producentowi rolnemu, na rzecz którego nastąpiło przeniesienie własności lub współwłasności wszystkich działek rolnych objętych wnioskiem albo ich części, jeżeli zobowiąże się do zapłaty na rzecz Agencji równowartości kwoty płatności na zalesianie, uzyskanych przez poprzedniego właściciela lub współwłaściciela tych działek, jaką poprzedni właściciel lub współwłaściciel byłby obowiązany zwrócić, jeżeli wystąpiłyby okoliczności powodujące konieczność zwrotu płatności na zalesianie – w przypadku wystąpienia takich okoliczności;
- 2) do wniosku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, dołącza się również oświadczenie producenta rolnego, złożone na formularzu udostępnionym przez Agencję, obejmujące zobowiązanie wymienione w pkt 1.

§ 11a. 1. W przypadku śmierci producenta rolnego, który złożył wniosek o przyznanie płatności obejmujący działki rolne stanowiące jego własność lub współwłasność, płatność przysługuje producentowi rolnemu, który nabył w wyniku dziedziczenia własność lub współwłasność wszystkich działek rolnych objętych tym wnioskiem albo ich części, jeżeli:

- 1) złożył do kierownika biura powiatowego Agencji wniosek o przyznanie płatności obejmujący płatność, której dotyczył wniosek spadkodawcy;
- 2) zobowiązał się do kontynuowania realizacji zobowiązań, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 2 i 3, złożonych przez spadkodawcę.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, płatność na zalesianie w części dotyczącej premii zalesieniowej przysługuje w wysokości nie wyższej niż ta, która przysługiwała spadkodawcy.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio w przypadku śmierci producenta rolnego, który złożył wniosek o przyznanie płatności obejmujący działki rolne stanowiące własność jego małżonka, przy czym płatność na zalesianie przysługuje temu małżonkowi.

4. Wniosek o przyznanie płatności:

- 1) producent rolny, który nabył w wyniku dziedziczenia własność lub współwłasność wszystkich działek rolnych albo ich części, objętych wnioskiem o przyznanie płatności złożonym przez spadkodawcę, składa w terminie 35 dni od dnia uprawomocnienia się postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo zarejestrowania aktu poświadczenia dziedziczenia sporządzonego przez notariusza;
- 2) małżonek zmarłego producenta rolnego, który złożył wniosek o przyznanie płatności obejmujący działki rolne stanowiące własność tego małżonka, składa w terminie 7 miesięcy od dnia śmierci tego producenta.

5. Do wniosku, o którym mowa w ust. 4, dołącza się dokumenty określone w § 11 ust. 3 pkt 2–3 oraz:

- 1) odpis prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo zarejestrowany akt poświadczenia dziedziczenia sporządzony przez notariusza – w przypadku składania tego wniosku przez osobę, o której mowa w ust. 4 pkt 1;
- 2) odpis skrócony aktu zgonu – w przypadku składania tego wniosku przez osobę, o której mowa w ust. 4 pkt 2.

§ 11b. 1. W przypadku współwłasności działek rolnych, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt 2 lit. b, § 11 ust. 1 i § 11a ust. 1, płatność na zalesianie przysługuje temu ze współwłaścicieli działek rolnych, na którego wyrazili zgodę pozostali współwłaściciele tych działek.

2. W przypadku określonym w ust. 1 producent rolny dołącza do wniosku o przyznanie płatności dokument potwierdzający wyrażenie zgody przez pozostałych współwłaścicieli działek rolnych.

§ 12. Producent rolny, któremu przyznano płatność na zalesianie, przechowuje przez 5 lat od dnia zakończenia realizacji planu zalesienia dowody zakupu:

- 1) sadzonek przeznaczonych do zalesienia wnioskowanych działek rolnych;
- 2) repelentów.

§ 13. 1. Jeżeli w wyniku kontroli zostanie stwierdzone, że producent rolny:

- 1) nie realizuje planu zalesienia,
- 2) nie posiada dokumentów, o których mowa w § 12 pkt 1

– zwraca premię pielęgnacyjną za dany rok kalendarzowy lub wsparcie na zalesienie. Wysokość zwrotu jest określona w załączniku nr 5 do rozporządzenia.

2. Wsparcie na zalesienie, w części przeznaczony na ogrodzenie uprawy leśnej, podlega zwrotowi w przypadku, gdy producent rolny nie wykonał tego ogrodzenia, jeżeli obowiązek jego wykonania wynika z planu zalesienia.

2a. Jeżeli producent rolny nie wykonał ogrodzenia części uprawy leśnej, którą powinien zgodnie z planem zalesienia ogrodzić, zwraca wsparcie na zalesienie w części przeznaczony na ogrodzenie uprawy leśnej, wypłacone w odniesieniu do gruntów, na których jest położona nieogrodzona uprawa leśna.

2b. Premia pielęgnacyjna w części przeznaczony na zastosowanie repelentów podlega zwrotowi za cały okres jej pobierania, jeżeli producent rolny ich nie zastosował lub nie posiada dowodu ich zakupu, a ich zastosowanie zostało przewidziane w planie zalesienia.

2c. Jeżeli producent rolny:

- 1) nie zastosował repelentów na części gruntów, na których powinien je zastosować zgodnie z planem zalesienia, lub
- 2) posiada dowody zakupu repelentów w ilości niewystarczającej na ich zastosowanie na części gruntów, na których powinien je zastosować zgodnie z planem zalesienia

– zwraca premię pielęgnacyjną w części przeznaczony na zastosowanie repelentów, wypłaconą w odniesieniu odpowiednio do gruntów, na których nie zastosował repelentów, lub do gruntów, na których nie mógł zastosować repelentów ze względu na ich niewystarczającą ilość, wynikającą z posiadanych dowodów zakupu.

3. Płatność na zalesianie podlega wstrzymaniu oraz zwrotowi w pełnej wysokości za cały okres jej pobierania, w przypadku:

- 1) nieprzekwalifikowania gruntu rolnego na grunt leśny z uwagi na negatywną ocenę udatności uprawy;
- 2) zlikwidowania uprawy leśnej przed upływem 20 lat od dnia uzyskania pierwszej płatności na zalesianie, chyba że na podstawie przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych właściwy organ, w formie decyzji, wyraził zgodę na przeznaczenie tych gruntów na cele nierolnicze albo nieleśne, przy czym wsparcie na zalesienie nie podlega wstrzymaniu oraz zwrotowi, jeżeli likwidacja uprawy leśnej nastąpiła po upływie 5 lat od dnia wydania decyzji w sprawie płatności na zalesianie;
- 3) przeniesienia przez producenta rolnego własności lub współwłasności działki rolnej objętej wnioskiem o przyznanie płatności albo jej części na rzecz innego producenta rolnego w wyniku umowy sprzedaży lub innej umowy, a producent rolny, który przejął własność lub współwłasność tej działki albo jej części, nie spełnił warunków, o których mowa w § 11, przy czym:
 - a) płatność ta podlega wstrzymaniu oraz zwrotowi tylko w odniesieniu odpowiednio do tej działki albo jej części, których własność lub współwłasność została przeniesiona na rzecz innego producenta rolnego, który w odniesieniu do tej działki albo jej części nie spełnił warunków, o których mowa w § 11,
 - b) wsparcie na zalesienie nie podlega wstrzymaniu oraz zwrotowi, jeżeli przeniesienie to nastąpiło po upływie 5 lat od dnia wydania decyzji w sprawie płatności na zalesianie.

4. Premia zalesieniowa, począwszy od szóstego roku od zalesienia, podlega wstrzymaniu w przypadku nieprzekwalifikowania gruntu rolnego na grunt leśny z przyczyn innych niż wymienione w ust. 3 pkt 1.

5. W przypadku gdy uprawa leśna została częściowo zlikwidowana przed upływem 20 lat od dnia uzyskania pierwszej płatności na zalesianie, płatność na zalesianie wypłacona w odniesieniu do gruntów, na których uprawa ta została zlikwidowana, podlega wstrzymaniu oraz zwrotowi w pełnej wysokości za cały okres jej pobierania, chyba że na podstawie przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych właściwy organ, w formie decyzji, wyraził zgodę na przeznaczenie tych gruntów na cele nierolnicze albo nieleśne, przy czym wsparcie na zalesienie nie podlega wstrzymaniu oraz zwrotowi, jeżeli częściowa likwidacja uprawy leśnej nastąpiła po upływie 5 lat od dnia wydania decyzji w sprawie płatności na zalesianie.

6. Wstrzymania, o którym mowa w ust. 3–5, dokonuje, w formie decyzji, kierownik biura powiatowego Agencji, do którego został złożony wniosek o przyznanie płatności.

7. Zwrotu, o którym mowa w ust. 3 i 5, dokonuje się na zasadach i w trybie określonych w przepisach ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 1199).

8. Płatność na zalesianie nie podlega zwrotowi, jeżeli wystąpiły wyjątkowe okoliczności, o których mowa w art. 39 ust. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 817/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich z Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (EFOGR) (Dz. Urz. UE L 153 z 30.04.2004, str. 30, z późn. zm. – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 46, str. 87).

§ 13a. 1. W przypadku gdy premia pielęgnacyjna za dany rok kalendarzowy nie została wypłacona i zachodzą przesłanki jej zwrotu określone w § 13 ust. 1, premia pielęgnacyjna za dany rok kalendarzowy podlega zmniejszeniu. Wysokość zmniejszenia jest określona w załączniku nr 5 do rozporządzenia.

2. Zmniejszenia, o którym mowa w ust. 1, dokonuje, w formie decyzji, kierownik biura powiatowego Agencji, do którego został złożony wniosek o przyznanie płatności.

§ 14. Wnioski o przyznanie płatności w 2004 r. składa się w terminie od dnia 1 września do dnia 31 grudnia 2004 r.

§ 14a. 1. Do dnia 31 grudnia 2005 r. warunek, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt 1, uważa się za spełniony, jeżeli przeznaczenie działek rolnych do zalesienia nie jest sprzeczne z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

2. Do wniosku o przyznanie płatności składanego do dnia 31 grudnia 2005 r. dołącza się:

- 1) wypis z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dotyczący działek ewidencyjnych, na których są położone działki rolne przeznaczone do zalesienia, lub
- 2) zaświadczenie potwierdzające, że przeznaczenie działek rolnych do zalesienia nie jest sprzeczne z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

§ 14b. W 2010 r. wniosek o wypłatę składa się w terminie od dnia 1 czerwca do dnia 31 sierpnia.

§ 15. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2004 r.

Załączniki do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia
11 sierpnia 2004 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 455)

Załącznik nr 1

WYSOKOŚĆ STAWEK WSPARCIA NA ZALESIENIE, PREMII PIELEGNACYJNEJ
ORAZ PREMII ZALESIENIOWEJ

Lp.	Formy pomocy	W ZŁOTYCH/ha na rok	
		iglaste	liściaste
1	Wsparcie na zalesienie		
	Zalesianie na terenach o korzystnej konfiguracji*	4 300	5 000
	Zalesianie na stokach o nachyleniu powyżej 12°	5 100	5 900
	Zabezpieczenie przed zwierzyną – grodzenie 2-metrową siatką	2 400	
2	Premia pielęgnacyjna bez zastosowania repelentów		
	na terenach o korzystnej konfiguracji	420	
	na stokach o nachyleniu powyżej 12°	750	
3	Premia pielęgnacyjna z zastosowaniem repelentów		
	na terenach o korzystnej konfiguracji	700	
	na stokach o nachyleniu powyżej 12°	1 100	
4⁴⁾	Premia zalesieniowa		
	1) producent rolny uzyskujący co najmniej 20 % dochodów z rolnictwa	1 962	
	2) producent rolny uzyskujący mniej niż 20 % dochodów z rolnictwa	490	

* Tereny płaskie o jednolitym nachyleniu nie większym niż 12°.

⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 kwietnia 2023 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na zalesianie gruntów rolnych objętej planem rozwoju obszarów wiejskich (Dz. U. poz. 855), które weszło w życie z dniem 1 czerwca 2023 r.

DRZEWA I KRZEWY WYKORZYSTYWANE DO ZALESIENIA GRUNTÓW ROLNYCH

1. Gatunki drzew objęte regionalizacją nasienną:

- 1) Jodła pospolita (Jd);
- 2) Modrzew europejski i polski (Md);
- 3) Sosna zwyczajna (So);
- 4) Świerk pospolity (Św);
- 5) Buk zwyczajny (Bk);
- 6) Brzoza brodawkowata (Brz);
- 7) Dąb bezszypułkowy (Dbbs);
- 8) Dąb szypułkowy (Dbs);
- 9) Olsza czarna (Olcz).

2. Gatunki drzew nieobjęte regionalizacją nasienną:

- 1) Grab zwyczajny (Gb);
- 2) Jesion wyniosły (Js);
- 3) Klon jawor (Jw);
- 4) Klon zwyczajny (Kl);
- 5) Lipa drobnolistna (Lp);
- 6) Wiązy (Wz).

3. Gatunki domieszkowe i biocenotyczne:

- 1) Bez czarny;
- 2) Bez koralowy;
- 3) Czeremcha pospolita;
- 4) Czereśnia ptasia;
- 5) Dereń świdwa;
- 6) Głóg dwuszyjkowy;
- 7) Głóg jednoszyjkowy;
- 8) Grusza pospolita;
- 9) Jabłoń dzika;
- 10) Jałowiec pospolity;
- 11) Jarząb pospolity;
- 12) Jarząb brekinia;
- 13) Kalina koralowa;
- 14) Kruszyna pospolita;
- 15) Leszczyna pospolita;
- 16) Olsza szara;
- 17) Porzeczka alpejska;
- 18) Porzeczka czerwona;
- 19) Rokitnik zwyczajny;

- 20) Róża dzika;
- 21) Trzmielina brodawkowata;
- 22) Trzmielina zwyczajna;
- 23) Wierzba biała;
- 24) Wierzba iwa.

LICZBA SADZONEK DRZEW NA HEKTAR I FORMA ZMIESZANIA

Lp.	Gatunek drzewa	Liczba sadzonek w tys. sztuk na ha	Forma zmieszania gatunków stosowanych w zalesieniach
1	Sosna	8–10	wielkokępowa
2	Świerk	3–5	wielkokępowa, kępowa, smugowa
3	Jodła	6–8	kępowa, wielkokępowa
4	Modrzew	1,5–2	grupowa, drobnokępowa i kępowa*
5	Dąb	6–10	wielkokępowa
6	Buk	6–8	wielkokępowa, kępowa
7	Inne liściaste	4–6	kępowa, drobnokępowa i grupowa

* W grupach i kępach modrzewia zaleca się wprowadzać gatunki cieniożośne – okrywające glebę.

Formy zmieszania gatunków stosowanych w zalesieniach:

- 1) **jednostkowe** – dotyczy gatunków biocenotycznych, domieszkowych i modrzewia na żyznych siedliskach;
- 2) **grupowe** – po kilka lub kilkanaście sztuk – dotyczy gatunków domieszkowych i biocenotycznych, w tym modrzewia na siedliskach boru mieszanego świeżego;
- 3) **drobnokępowe** – o powierzchni do 5 a;
- 4) **kępowe** – o powierzchni 5 do 10 a;
- 5) **wielkokępowe** – o powierzchni powyżej 10 a;
- 6) **pasowe** (najczęściej 3–6 rzędów sadzonek) – w odniesieniu do brzozy na siedliskach najuboższych, głównie w celu zabezpieczenia przeciwpożarowego oraz w stosunku do wszystkich gatunków liściastych odpowiadających danemu siedlisku w celu przedzielenia upraw powyżej 6 ha;
- 7) **smugowe** – w formie nieregularnych smug, w dostosowaniu do mikrosiedlisk.

KRYTERIA OCENY UDATNOŚCI UPRAW

Stopień pokrycia powierzchni uprawy		Przydatność hodowlana (cechy zdrowotne, dostosowanie do siedliska, formy zmieszania, ewentualnie inne)	
%	symbol klasyfikacyjny	%	symbol klasyfikacyjny
powyżej 90	1	uprawy zdrowe, zgodne z siedliskiem, założone prawidłowo, dopuszczalne wady pojedynczo do 10 %	1
71-90	2	wady 11-20 %	2
51-70	3	wady 21-30 %	3
do 50	4	wady powyżej 30 %	4

Udatność ocenianej uprawy jest określana dwucyfrowym symbolem klasyfikacyjnym, w którym pierwsza cyfra oznacza wskaźnik stopnia pokrycia, a druga – przydatność hodowlaną, zgodnie z poniższą tabelą.

Symbol klasyfikacyjny	Ocena
1-1, 1-2, 1-3, 2-1, 2-2, 2-3, 1-4, 2-4,	uprawy udane
3-1, 3-2, 3-3, 3-4, 4-1, 4-2, 4-3, 4-4	uprawy nieudane

Załącznik nr 5

WYSOKOŚĆ ZMNIEJSZEŃ LUB ZWROTÓW PREMII PIELEGNACYJNEJ
ALBO WSPARCIA NA ZALESIENIE

Lp.	Forma pomocy	Uchybienie	Zmniejszenie albo zwrot
1	Wsparcie na zalesienie	Brak dowodu zakupu sadzonek	50 % wsparcia na zalesienie
2		Przekroczenie o co najmniej 20 % planowanego udziału w powierzchni uprawy leśnej drzew gatunków iglastych	25 % wsparcia na zalesienie
3	Premia pielęgnacyjna	Niewykaszenie roślinności zagłuszającej sadzonki	25 % premii pielęgnacyjnej
4		Niewykonanie cięć pielęgnacyjnych drzew ujętych w planie zalesienia	25 % premii pielęgnacyjnej